

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากชาวชนบทในตำบลต่างๆ ทุกอำเภอ ในจังหวัดชลบุรี

1.1 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สุ่มโดยไม่เลือกเพศ ความรู้ และอาชีพ ถ้าอาชีพ รับราชการต้องไม่ใช่ครู อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของชาวชนบท ทั้งจังหวัด จึงสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ตามลักษณะการเปิดสอนระดับประถมศึกษาของตำบลต่างๆ ดังนี้

ก. ตำบลที่ยังไม่เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจะเรียนจบแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข. ตำบลที่เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลายแล้ว แต่ยังไม่ประกาศเป็นการศึกษาระดับมัธยม นักเรียนจะเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ก็ได้

ค. ตำบลที่ประกาศเป็นการศึกษาระดับมัธยมแล้ว นักเรียนทุกคนจะต้องเรียนให้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จึงจะออกจากโรงเรียนได้

ในการสุ่มจริง สุ่มไม่ได้ตามหลักการแบ่งชั้นที่ตั้งไว้ 3 อำเภอ คือ อำเภอท่าม่วง เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลายหมดแล้วทุกตำบล อำเภอชะอำ มีตำบลที่ยังไม่เปิดสอนระดับประถมศึกษาเพียงตำบลเดียว แต่อยู่ไกล ดังนั้น ทั้ง 2 อำเภอนี้ จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างในตำบลแบบ ข. อำเภอละ 2 ตำบล และตำบลแบบ ค. อำเภอละ 1 ตำบล อีกอำเภอหนึ่งคือ อำเภอพัฒนานิคม ซึ่งเปิดทำการสอนถึงระดับประถมศึกษาตอนปลายแล้วทุกตำบล และเมื่อโรงเรียนใดเปิดสอนถึงระดับประถมศึกษาตอนปลายแล้วจะประกาศเป็นการศึกษาระดับมัธยมเฉพาะโรงเรียนนั้นทันที ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอนี้ จึงเลือกตำบลที่เหมาะสม และอยู่ห่างกันพอสมควร ทั้ง 3 ตำบล

การดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองในการทำการวิจัยจากบัณฑิต-วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปแสดงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ทางจังหวัดไก่ออนุญาตและออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังอำเภอทุกอำเภอ ผู้วิจัยได้ปรึกษากับหัวหน้าหมวดการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของแต่ละอำเภอเพื่อทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และขอคำแนะนำในการเดินทางเก็บข้อมูล

1.2 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ได้ สุ่มจากชาวชนบท 20 ตำบล ใน 6 อำเภอ จำนวน 408 คน เป็นชาย 298 คน เป็นหญิง 110 คน มีลักษณะดังนี้

ตารางที่ 1-2 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบลที่ตั้ง

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวน-คน	ประเภท *
1	เมือง	คลอง	31	ก
		โคกล่าพาน	33	ก
		เขาสามยอก	27	ข
2	ท่าวัง	บางดี	16	ข
		เขาสมอคอน	16	ข
		โพธิ์ตลาดแก้ว	14	ก
3	บ้านหมี่	คงพลับ	19	ก
		ไผ่ใหญ่	18	ข
		มหาสอน	19	ก

* ก = ไม่มี ป.ปลาย

ข = มี ป.ปลายไม่บังคับ

ก = บังคับแล้ว

ตารางที่ 1-2 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบลที่ตั้ง (ต่อ)

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวน-คน	ประเภท
4	โคกสำโรง	โคกสำโรง	15	ข
		เกาะแก้ว	16	ก
		หนองม่วง	17	ข
		ดงเหล็ก	22	ค
5	พัฒนานิคม	คีลัง	28	ค,ข
		ของสาริกา	16	ค,ข
		พัฒนานิคม	32	ค,ข
6	ชัยบาดาล	ห้วยหิน	8	ข
		ม่วงคอม	16	ค
		ชัยนารายณ์	23	ข
		ลำนารายณ์	22	ข
		รวม	408	

ตารางที่ 2-2 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ - ปี	จำนวน - คน	หมายเหตุ
16 - 20	12	
21 - 30	39	
31 - 40	118	
41 - 50	131	
51 - 60	76	
61 ขึ้นไป	32	อายุสูงสุด 77 ปี
รวม	408	

ตารางที่ 3-2 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน - คน	หมายเหตุ
ทำนา	170	
ทำไร่	134	
ทำนาและ ทำไร่	32	
รับจ้าง	24	
ค้าขาย	40	
รับราชการ	8	อนามัย, ภาร โรง
รวม	408	

ตารางที่ 4-2 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้

ระดับความรู้	จำนวน - คน	หมายเหตุ
ไม่ได้เรียนเลย	22	
ไม่จบ ชั้น ป.4	27	
จบ ชั้น ป.4	313	
ไม่จบ ชั้น ป.7 (ม.3)	10	
จบ ชั้น ป.7 (ม.3)	14	
ไม่จบ ชั้น ม.ศ.3 (ม.6)	4	
จบ ชั้น ม.ศ.3 (ม.6)	7	
สูงกว่า ชั้น ม.ศ.3	6	ม.ศ. 4-6
ชนกกรรม, เปรียญธรรม	5	
รวม	408	

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม เรื่องการประถมศึกษา มีทั้งแบบปลายเปิด และแบบปลายปิด ในการสร้างแบบสอบถาม ได้ค้นคว้ารวบรวมความคิดจาก เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการประถมศึกษาตั้งแต่การจัดการประถมศึกษาในอดีต จนถึงปัจจุบัน และปรึกษาหาแนวทางในการสร้างแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำความคิด และงานวิจัยมาจัดหมวดหมู่ตามแนวโครงสร้างของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พ.ศ.2521 ฉบับร่างครั้งที่ 1 กระทรวงศึกษาธิการ และสร้างแบบสอบถามเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิด มี 7 ข้อ ให้เขียนคำตอบเอง หรือผู้วิจัยเขียนคำตอบให้โดยการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิด มี 201 ข้อ แต่ละข้อให้ตอบตามความคิดเห็นว่า "ใช่" และ "ไม่ใช่"

ให้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูปกครองนักเรียนที่ตำบลโคกคูม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 16 คน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงใหม่ โดยเรียบเรียงภาษาให้เข้าใจง่าย เพิ่มตัวอย่างในคำถามบางข้อ รวมบางข้อที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน แล้วได้แบบสอบถามปลายเปิด 7 ข้อ และแบบสอบถามปลายปิด 190 ข้อ

แบบสอบถามปลายเปิด ประกอบด้วย

1. ความสำคัญของการประถมศึกษา	2 ข้อ
2. จุดมุ่งหมายและเนื้อหาของการประถมศึกษา	2 ข้อ
3. การบริหารและการดำเนินการประถมศึกษา	1 ข้อ
4. ลักษณะของครูและการจัดการเรียนการสอน	2 ข้อ

แบบสอบถามปลายปิด ประกอบด้วย

1. ความสำคัญของการประถมศึกษา	6 ข้อ
2. จุดมุ่งหมายและเนื้อหาของการประถมศึกษา	125 ข้อ
3. การบริหารและการดำเนินการประถมศึกษา	19 ข้อ
4. ลักษณะของครูและการจัดการเรียนการสอน	40 ข้อ

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นกลุ่มย่อย โดยขอความร่วมมือจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และครูใหญ่ โรงเรียนต่างๆ ให้ช่วยนักประชาชน แห่งละประมาณ 8 - 20 คน คำถามตอนที่ 1

เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบเขียนตอบเอง ผู้ที่เขียนตอบไม่ได้ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ และเขียนคำตอบให้ คำถามตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิด ผู้วิจัยอ่านคำตอบให้ฟังพร้อมทั้งกลุ่ม แล้วให้ผู้ตอบ ตอบคำถามว่า "ใช่" และ "ไม่ใช่" โดยชี้เครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบ

4. วิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ ทั้งคำตอบปลายปิด และปลายเปิด
2. คำนวณค่า ร้อยละ ของคำตอบแต่ละข้อทั้งปลายปิดและปลายเปิด
3. คำถามปลายเปิดหมวดใดที่มีคำถาม 2 ข้อ และกลุ่มตัวอย่างตอบเหมือนกันก็นำค่าร้อยละของคำตอบที่เหมือนกัน มาคำนวณค่าเฉลี่ย
4. จัดอันดับความสำคัญในแต่ละชั้น แต่ละหมวด แล้วเสนอข้อมูลแบบตาราง
5. ในบางหมวดมีเนื้อหากว้างขวาง และแบ่งเป็นหน่วยย่อยๆ หลายชั้น ก็นำค่าร้อยละ มาคำนวณค่าเฉลี่ยแต่ละชั้น และค่าเฉลี่ยร้อยละรวมแต่ละหมวด แล้วเสนอข้อมูลแบบตาราง